

Judikatūras krājums

Lieta T-265/12

Schenker Ltd
pret
Eiropas Komisiju

Konkurence — Aizliegtas vienošanās — Starptautiskie gaisa tranzīta pakalpojumi — Lēmums, ar kuru konstatēts LESD 101. panta pārkāpums — Cenu noteikšana — Papildu muitas nodevas un tarifu mehānismi, kas ietekmē galīgo cenu — Pieteikumā par atbrīvojumu no naudas soda ietverti pierādījumi — Advokātu un klientu saziņas konfidencialitātes aizsardzība — Ar lojalitātes pienākumu un dubultas pārstāvības aizliegumu saistīti ētikas noteikumi — Fiduciārie pienākumi — Tirdzniecības starp dalībvalstīm ietekmēšana — Vainojamība pārkāpjošā rīcībā — Sabiedrību izvēle — Naudas sodi — Samērīgums — Pārkāpuma smagums — Atbildību mikstinoši apstākļi — Vienlīdzīga attieksme — Sadarbība — Darījums — 2006. gada pamatnostādnes naudas soda aprēķināšanai

Kopsavilkums – Vispārējās tiesas (devītā palāta) 2016. gada 29. februāra spriedums

- Konkurence — Naudas sodi — Apmērs — Noteikšana — Komisijas rīcības brīvība — Pārbaude tiesā — Savienības tiesas neierobežota kompetence — Apjoms*
(LESD 261. pants; Padomes Regulas Nr. 1/2003 31. pants)
- Konkurence — Administratīvais process — Komisijas lēmums, ar kuru konstatēts pārkāpums — Citu uzņēmumu, kas piedalījušies pārkāpumā, paziņojumu kā pierādīšanas līdzekļu izmantošana — Pieļaujamība — Nosacījumi*
(LESD 101. pants; Padomes Regulas Nr. 1/2003 2. pants)
- Konkurence — Administratīvais process — Komisijas izmeklēšanas pilnvaras — Tiesības pieprasīt uzrādīt saraksti starp advokātu un klientu — Ierobežojumi — Šādas saziņas konfidencialitātes aizsardzība — Piemērojamība*
(LESD 101. pants; Padomes Regulas Nr. 1/2003 2., 17. un 19. pants)
- Konkurence — Administratīvais process — Komisijas lēmums, ar kuru konstatēts pārkāpums — Informācijas un pierādījumu, kurus uzņēmums sniedzis pieteikumā par atbrīvojumu no naudas soda, izmantošana — Pieļaujamība — Advokāts, kurš ir pārkāpis dubultās pārstāvības aizliegumu vai lojalitātes pienākumu — Ietekmes neesamība — Nosacījumi*
(LESD 101. un 102. pants)

5. *Konkurence — Transports — Konkurences noteikumi — Gaisa pārvadājumi — Regula Nr. 17 — Piemērošanas joma — Darbības, kas tieši attiecas uz gaisa pārvadājumu pakalpojumu sniegšanu — Izslēgšana — Darbības, kas neattiecas uz pašiem gaisa pārvadājumiem, bet gan uz augšupējo vai lejupējo tirgu — Iekļaušana*
(LESD 101. pants; Padomes Regulu Nr. 17 un Nr. 141 preambulas 3. apsvērums un 1. pants)
6. *Konkurence — Aizliegtas vienošanās — Tirgus noteikšana — Mērķis — Tirdzniecības starp dalībvalstīm ietekmes noteikšana — Jūtamas sekas*
(LESD 101. pants; EEZ līguma 53. pants)
7. *Konkurence — Aizliegtas vienošanās — Tirdzniecības starp dalībvalstīm ietekmēšana — Vērtēšanas kritēriji*
(LESD 101. pants)
8. *Konkurence — Savienības tiesību normas — Pārkāpumi — Atzīšana par vainojamu — Par pārkāpumu atbildīgā juridiskā vienība — Izzušana Komisijas lēmuma pieņemšanas brīdī vai saimnieciskās darbības nodošana citam tiesību subjektam, kam ar to ir strukturāla saikne — Saimniecisko saistību pārņēmēja atzīšana par vainojamu — Pieļaujamība*
(LESD 101. pants)
9. *Konkurence — Administratīvais process — Komisijas lēmums, ar kuru konstatēts pārkāpums un noteikts naudas sods — Juridisko vienību, kurām noteikts sods, izvēle — Rīcības brīvība — Robežas — Vienlīdzīgas attieksmes principa ievērošana*
(LESD 101. pants; Padomes Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkts)
10. *Iestāžu akts — Pamatojums — Pienākums — Piemērojamība — Lēmums par konkurences tiesību normu piemērošanu — Iespēja Komisijai novērst lēmuma pamatojuma neesamību procedūras Savienības iestādēs laikā — Neesamība*
(LESD 101. un 296. pants)
11. *Konkurence — Naudas sodi — Apmērs — Noteikšana — Pamatsummas noteikšana — Pārdošanas apjoma vērtības noteikšana — Pārkāpuma smagums — Naudas soda noteikšana proporcionāli pārkāpuma smaguma vērtējuma elementiem — Attiecīgā uzņēmuma kopējais apgrozījums — To preču apgrozījums, attiecībā uz kurām ir izdarīts pārkāpums — Attiecīga ņemšana vērā — Ierobežojumi*
(LESD 101. pants; Pamattiesību hartas 49. panta 3. punkts; Padomes Regulas Nr. 1/2003 23. panta 3. punkts; Komisijas paziņojuma 2006/C 210/02 13. punkts)
12. *Konkurence — Naudas sodi — Pamatnostādnes naudas soda aprēķināšanai — Juridiskā būtība — Indikatīva uzvedības norma, kas nozīmē Komisijas rīcības brīvības pašierobežošanu — Komisijas iespēja no tās atkāpties — Nosacījumi*
(LESD 101. pants; Padomes Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkts; Komisijas paziņojuma 2006/C 210/02 13. un 37. punkts)

13. *Konkurence — Naudas sodi — Apmērs — Noteikšana — Pamatsummas noteikšana — Pārdošanas apjoma vērtības noteikšana — Realizētais pārdošanas apjoms, kas ir tieši vai netieši saistīts ar pārkāpumu — Aizliegta vienošanās starptautisko gaisa kravu pārvadājumu pakalpojumu jomā — Aizliegta vienošanās, kas attiecas uz kravu pārvadājumu pakalpojumiem kā pakalpojumu kopumu — Ar kravu pārvadājumu pakalpojumiem kā pakalpojumu kopumu realizētās pārdošanas apjoma vērtības ņemšana vērā — Pieļaujamība*
- (LESD 101. pants; Padomes Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. un 3. punkts; Komisijas paziņojuma 2006/C 210/02 13. punkts)*
14. *Konkurence — Naudas sodi — Apmērs — Noteikšana — Pamatsummas noteikšana — Pārdošanas apjoma vērtības noteikšana — Realizētais pārdošanas apjoms, kas ir tieši vai netieši saistīts ar pārkāpumu — Ierobežošana tikai ar to pārdošanas apjomu, kuru faktiski skar aizliegtā vienošanās — Neesamība*
- (LESD 101. pants; Padomes Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkts; Komisijas paziņojuma 2006/C 210/02 13. punkts)*
15. *Konkurence — Naudas sodi — Apmērs — Noteikšana — Komisijas pieņemtās pamatnostādnes — Aizliegtas vienošanās, kas attiecas uz augšupējo tirgu, esamība — Apstākļi, kas liek Komisijai atkāpties no pamatnostādnēm — Neesamība*
- (LESD 101. pants; Padomes Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. un 3. punkts; Komisijas paziņojuma 2006/C 210/02 13. punkts)*
16. *Konkurence — Naudas sodi — Apmērs — Noteikšana — Vispārējās prevencijas mērķa ievērošana — Pieļaujamība*
- (LESD 101. pants; Padomes Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkts; Komisijas paziņojuma 2006/C 210/02 13. punkts)*
17. *Konkurence — Naudas sodi — Apmērs — Noteikšana — Kritēriji — Atbildību mīkstinoši apstākļi — Aizliegtas vienošanās, kas attiecas uz augšupējo tirgu, esamība — Neesamība*
- (LESD 101. pants; Padomes Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. un 3. punkts; Komisijas paziņojuma 2006/C 210/02 29. punkts)*
18. *Konkurence — Naudas sodi — Apmērs — Noteikšana — Vienlīdzīgas attieksmes princips — Komisijas lēmumpieņemšanas prakse — Orientējošs raksturs*
- (LESD 101. pants; Padomes Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. un 3. punkts; Komisijas paziņojuma 2006/C 210/02 13. punkts)*
19. *Konkurence — Administratīvais process — Tiesību uz aizstāvību ievērošana — Piekļuve lietas materiāliem — Apmērs — Atteikums paziņot dokumentu — Sekas — Nepieciešamība attiecīgā uzņēmuma pierādīšanas pienākuma līmenī nošķirt apsūdzošus un attaisnojošus dokumentus*
- (LESD 101. pants; Padomes Regulas Nr. 1/2003 27. panta 1. un 2. punkts; Komisijas Regulas Nr. 773/2004 15. pants)*

20. *Konkurence — Naudas sodi — Apmērs — Noteikšana — Pamatsummas korekcija — Komisijas paziņojums par atbrīvojumu no naudas soda vai tā apmēra samazināšanu par apsūdzēto uzņēmumu sadarbību — Obligāts raksturs attiecībā uz Komisiju — Tiesiskās palāvības aizsardzības principa pārkāpums. — Nosacījumi*

(LESD 101. pants; Padomes Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkts; Komisijas paziņojuma 2006/C 298/11 38. punkts)

21. *Konkurence — Naudas sodi — Apmērs — Noteikšana — Tiesiskais regulējums — Komisijas pieņemtās pamatnostādnes — Komisijas paziņojums par atbrīvojumu no naudas soda un tā apmēra samazināšanu par apsūdzēto uzņēmumu sadarbību — Komisijas rīcības brīvība — Pārbaude tiesā — Piemērojamība*

(LESD 101. pants; Padomes Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkts; Komisijas paziņojums 2006/C 298/11)

22. *Konkurence — Naudas sodi — Apmērs — Noteikšana — Kritēriji — Naudas soda neuzlikšana vai samazināšana par apsūdzētā uzņēmuma sadarbību — Nosacīta atbrīvojuma no naudas soda piešķiršana — Nosacījums — Sniegtā informācija, kam būtu jāļauj Komisijai gūt detalizētu un precīzu priekšstatu par apgalvotās aizliegtās vienošanās raksturu un apmēru — Neesamība — Informācija, kam būtu jāļauj veikt mērķtiecīgu izmeklēšanu saistībā ar apgalvoto pārkāpumu*

(LESD 101. pants; Padomes Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkts; Komisijas paziņojuma 2006/C 298/11 8. punkta a) apakšpunkts, 9. punkta a) apakšpunkts un 18. punkts)

23. *Konkurence — Administratīvais process — Izlīguma procedūra — Uzsākšana — Komisijas rīcības brīvība — Apmērs*

(LESD 101. un 102. pants; Komisijas Regulas Nr. 773/2004 10.a panta 1. punkts un Regulas Nr. 622/2008 preambulas 4. apsvēruma; Komisijas paziņojums 2008/C 167/01)

1. Skat. nolēmuma tekstu.

(sal. ar 31.–34. punktu)

2. Skat. nolēmuma tekstu.

(sal. ar 40.–42. punktu)

3. Skat. nolēmuma tekstu.

(sal. ar 45. un 46. punktu)

4. Savienības tiesībās nav noteikumu, kas paredzētu, ka Komisijai nav tiesību izmantot informāciju un pierādījumus, kurus tai ir iesniedzis kāds uzņēmums pieteikumā par atbrīvojumu no naudas soda, ja advokāts, kurš ir palīdzējis šim uzņēmumam, ir pārkāpis dubultas pārstāvības aizliegumu vai lojalitātes pienākumu pret saviem bijušajiem klientiem, kuri ir piedalījušies aizliegtā vienošanās.

Tomēr Komisijai pamattiesības un Savienības tiesību vispārējie principi ir jāievēro arī izmeklēšanas un informācijas iegūšanas sākotnējos posmos.

Pat, ja tiktu uzskatīts, pirmkārt, ka ar dubultas pārstāvības aizliegumu un lojalitātes pienākumu saistītie ētikas noteikumi ir jāuzskata par kopējo vispārējo principu izpausmi, kas ir jāņem vērā procedūrā Komisijā, un, otrkārt, ka attiecīgā advokāta uzvedība neatbilda šiem noteikumiem, Komisija nepieļauj

kļūdu, secinot, ka tai bija tiesības izmantot pieteikumā par atbrīvojumu no naudas soda ietvertu informāciju un pierādījumus, ja visa šī minētā informācija un minētie pierādījumi bija sabiedrības, kas ir iesniegusi pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda, rīcībā, neatkarīgi no tā, vai advokāts ir pārkāpis profesionālo noslēpumu attiecībā pret kādu no tā bijušajiem klientiem. Turklāt uzņēmumam nav pienākuma izmantot advokāta palīdzību vai pārstāvību, sagatavojot un iesniedzot pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda. Visbeidzot, par to, ka advokāts nav ievērojis tam piemērojamos valsts ētikas noteikumus, var sodīt, piemērojot valsts tiesības.

(sal. ar 48., 52., 53., 55. un 56. punktu)

5. Lai uzņēmuma rīcību varētu atbrīvot no Regulas Nr. 17 piemērošanas jomas saskaņā ar Regulas Nr. 141, kas atbrīvo transportu no Regulas Nr. 17 piemērošanas, 1. pantu, tās mērķim vai sekām ir jābūt konkurences ierobežošanai transporta tirgū. Saskaņā ar minētās regulas preambulas trešo apsvērumu atbilstoši šim pantam ir jāatbrīvo tikai rīcība, kas tieši skar pārvadājuma pakalpojumu sniegšanu.

Turklāt uzņēmuma rīcība, kas neattiecas uz pašiem gaisa pārvadājumiem, bet gan uz šī tirgus lejupējo vai augšupējo tirgu, nevar tikt uzskatīta par tādu, kas tieši attiecas uz pārvadājumu pakalpojumu tirgu, un tādējādi tā nav atbrīvota ar Regulas Nr. 141 1. pantu.

Turklāt Regulas Nr. 141 1. pantā nav atbrīvotas visas uzņēmuma darbības tikai tā iemesla dēļ, ka daļa no tā darbībām attiecas uz gaisa pārvadājuma pakalpojumiem. Tādējādi, pat ja uzņēmums pieprasa pārvadājumu pakalpojumus augšupējā tirgū, tā darbības lejupējā tirgū, kas tieši neattiecas uz pārvadājuma pakalpojumiem, nav atbrīvotas saskaņā ar minēto pantu.

(sal. ar 77., 78. un 81. punktu)

6. Skat. nolēmuma tekstu.

(sal. ar 141.–143. punktu)

7. Skat. nolēmuma tekstu.

(sal. ar 151. punktu)

8. Ja uzņēmums pārkāpj konkurences noteikumus, saskaņā ar personīgās atbildības principu tam ir jāatbild par šo pārkāpumu. Tomēr personiskās atbildības principam nav pretrunā tas, ka atsevišķos gadījumos kādas sabiedrības saimnieciskais pēctecis tiek atzīts par atbildīgu par šīs sabiedrības rīcību.

Tādējādi, pirmkārt, juridiskas vienības saimnieciskais pēctecis, kurš ir atbildīgs par Savienības konkurences tiesību pārkāpumu, var tikt atzīts par atbildīgu, ja minētā vienība Komisijas lēmuma pieņemšanas brīdī vairs nepastāv.

Otrkārt, ja sabiedrība, kas ir atbildīga par konkurences tiesību pārkāpumu, pārnes saimniecisko darbību attiecīgajā tirgū uz citu sabiedrību brīdī, kad šīs abas sabiedrības ir daļa no viena uzņēmuma, sabiedrība, uz kuru darbība tika pārnesta, var tikt atzīta par atbildīgu dēļ strukturālām saiknēm, kas agrāk pastāvēja starp šīm abām sabiedrībām.

Abos iepriekš minētajos gadījumos atbildības noteikšanu saimniecisko darbību pārņēmējam pamato konkurences noteikumu efektīvas ieviešanas mērķi. Ja Komisijai šādu tiesību nebūtu, uzņēmumiem būtu viegli izvairīties no sankcijām, īstenojot restrukturizāciju, īpašumtiesību nodošanu vai citas juridiskas vai organizatoriskas pārmaiņas. Tādējādi tiktu apdraudēts mērķis sodīt konkurences noteikumiem pretēju uzvedību un novērst to atsākšanu, izmantojot atturošas sankcijas.

(sal. ar 189.–193. punktu)

9. Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkta a) apakšpunktā ir paredzēts, ka Komisija ar lēmumu var uzlikt naudas sodu uzņēmumiem, ja tie tiši vai nolaidības dēļ pārkāpj LESD 101. panta noteikumus. Šajā tiesību normā ir atsauce tikai uz iespēju sodīt uzņēmumus, bet tajā nav noteiktas juridiskās vienības, kurām var noteikt naudas sodu. Tādējādi Komisijai ir novērtējuma brīvība attiecībā uz juridisko vienību izvēli, kurām tā nosaka sodu par Savienības konkurences noteikumu pārkāpumu.

Tomēr, īstenojot šo izvēli, Komisija nav pilnīgi brīva. Tai it īpaši ir jāievēro vispārējie Savienības tiesību principi un Savienības līmenī garantētās pamattiesības.

Tādējādi, ja, veicot savu izmeklēšanu, Komisija nolemj neuzlikt naudas sodu noteiktai juridisko vienību kategorijai, kas varētu būt daļa no uzņēmuma, kas ir izdarījis pārkāpumu, tai ir jāievēro vienlīdzīgas attieksmes princips.

No tā izriet, ka ne tikai kritēriji, kurus Komisija nosaka, lai nošķirtu juridiskās vienības, kurām tā nosaka naudas sodu, no tām, kurām tā ir nolēmusi neuzlikt naudas sodu, nedrīkst būt patvaļīgi, bet tiem ir arī jātiek piemērotiem homogēnā veidā.

Tādējādi Komisija var nolemt nenoteikt naudas sodu agrākajiem meitasuzņēmumiem, uz kurām attiecas konkurences noteikumu pārkāpums, mātesuzņēmumiem. Šāda pieeja ietilpst Komisijai piemītošajā novērtējuma brīvībā. Tās ietvaros tā var ņemt vērā faktu, ka pieeja, kuras nolūks ir sodīt visas juridiskās vienības, kuras var atzīt par atbildīgām par pārkāpumu, varētu būtiski apgrūtināt tās veiktās izmeklēšanas.

Tādējādi Komisija nepārsniedz savas novērtējuma brīvības robežas, nolemjot noteikt sodu tikai tām sabiedrībām, kas ir tieši iesaistītas pārkāpumā, kā arī esošajiem mātesuzņēmumiem, kurus var atzīt par atbildīgiem par to rīcību, bet ne to agrākajiem mātesuzņēmumiem.

(sal. ar 211.–214., 216., 217. un 219. punktu)

10. Skat. nolēmuma tekstu.

(sal. ar 229.–231. un 424.–428. punktu)

11. Skat. nolēmuma tekstu.

(sal. ar 244.–248. un 276. punktu)

12. Skat. nolēmuma tekstu.

(sal. ar 251. un 252. punktu)

13. Saskaņā ar pamatnostādņu naudas soda aprēķināšanai, piemērojot Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkta a) apakšpunktu, 13. punktu Komisija nosaka preču vai pakalpojumu pārdošanas vērtību, kas iegūta tiešā vai netiešā saistībā ar pārkāpumu. Attiecībā uz aizliegto vienošanos starptautisko gaisa kravas pārvadājumu pakalpojumu jomā saistībā ar jauno eksporta sistēmu, kas attiecas uz kravas pārvadājumu pakalpojumiem kā pakalpojumu kopumu, Komisija nepārsniedz pamatnostādņu

13. punktā tai noteiktos ierobežojumus, izmantojot ar kravu pārvadājumu pakalpojumiem kā pakalpojumu kopumu realizēto pārdošanas apjoma vērtību, un ne tikai to pārdošanas apjoma vērtību, kas realizēta ar jaunās eksporta sistēmas noliktavu pakalpojumiem.

(sal. ar 256. punktu)

14. Skat. nolēmuma tekstu.

(sal. ar 267., 268. un 270. punktu)

15. Aizliegtas vienošanās esamība saistībā ar augšupējo tirgu tam tirgum, uz kuru attiecas pārkāpums, kura dēļ ir noteikts naudas sods, nevar tikt uzskatīts par apstākli, kas var likt Komisijai atkāpties no pamatnostādņu naudas soda aprēķināšanai, piemērojot Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkta a) apakšpunktu, 13. punktā paredzētās vispārējās metodes.

Pārdošanas vērtības kritērija izmantošanu par naudas sodu apmēra aprēķināšanas atskaites punktu pamato fakts, ka vispārējā apgrozījuma daļa, kuru radīja to preču vai pakalpojumu pārdošana, kas ir pārkāpuma priekšmets, vislabāk atspoguļo šī pārkāpuma saimniecisko nozīmīgumu un ka runa ir par objektīvu kritēriju, kuru ir viegli piemērot.

Pieeja, saskaņā ar kuru prettiesiskas aizliegtas vienošanās saistībā ar augšupējo tirgu esamība liktu Komisijai veikt pārdošanas vērtības, kas iegūta saistībā ar pārkāpumu, kas attiecas uz lejupējo tirgu, pielāgošanu, ieviestu neskaidrības jau paša pirmā naudas sodu apmēra aprēķināšanas posma laikā. Pirmkārt, veicamo atskaitījumu apmēru parasti būtu grūti noteikt. Otrkārt, lai ievērotu vienlīdzīgas attieksmes principu, būtu jāveic atskaitījumi ne tikai gadījumā, kad prettiesiska aizliegtā vienošanās attiecas uz augšupējo tirgu, bet, vispārīgāk, visos gadījumos, kad faktoriem, kas ir jāuzskata par neatbilstošiem Savienības tiesībām, varētu būt tieša vai netieša ietekme uz attiecīgo preču vai pakalpojumu cenu. Treškārt, šādas pieejas rezultātā naudas soda apmēra aprēķināšanas pamats varētu tikt apstrīdēts pēc Komisijas lēmuma pieņemšanas gadījumā, kad faktori, kas var tieši vai netieši ietekmēt sākotnējo pakalpojumu cenu, tiktu atklāti pēc šī datuma. Tādējādi šāda pieeja varētu izraisīt nebeidzamus un neatrisināmus strīdus, tostarp apgalvojumus par diskrimināciju.

(sal. ar 276., 278. un 280. punktu)

16. Pārdošanas vērtība tiek izmantota kā vērtība, ar kuru tiek aizstāts pārkāpuma ekonomiskais nozīmīgums, ne tikai tādēļ, ka tā vislabāk atspoguļo šī pārkāpuma ekonomisko nozīmīgumu, kā arī katra uzņēmuma, kurš piedalās pārkāpumā, relatīvo īpatsvaru, bet arī tādēļ, ka runa ir par objektīvu kritēriju, kuru ir viegli piemērot. Šī pēdējā pārdošanas vērtības īpašība Komisijas rīcību padara paredzamāku uzņēmumiem un tiem ļauj novērtēt naudas soda apmēra, kas tiem ir noteikts, nozīmību, ja tie nolemj piedalīties prettiesiskās aizliegtās vienošanās darbībās. Pārdošanas vērtības kritērija izmantošanai pamatnostādņu naudas soda aprēķināšanai, piemērojot Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkta a) apakšpunktu, 13. punktā tādējādi galvenokārt ir vispārējas preventīvās iedarbības mērķis. Tomēr nekas Komisijai neliedz, veicot Savienības konkurences tiesību ievērošanas uzraudzības misiju, kas tai ir uzticēta ar Līgumu, īstenot vispārējo prevencijas mērķi, nosakot vispārējo metodi naudas sodu apmēra aprēķināšanai.

(sal. ar 291. punktu)

17. Pamatnostādņu naudas soda aprēķināšanai, piemērojot Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkta a) apakšpunktu, 29. punktā ir ietverts neizsmēlošs to atbildību mikstinošo apstākļu saraksts, kurus ņemot vērā, ar zināmiem nosacījumiem naudas soda pamatsummu var samazināt.

Ja pārkāpumu ir izdarījuši vairāki uzņēmumi, ir jānoskaidro katra atsevišķa uzņēmuma atbilstošā dalības pakāpe pārkāpumā, lai noteiktu, vai attiecībā uz tiem pastāv atbildību pastiprinoši vai mīkstinoši apstākļi.

Jānorāda, ka nav iespējams saistīt aizliegtas vienošanās saistībā ar augšupējo tirgu esamību ar kādu no pamatnostādņu iepriekš minētajā 29. punktā tieši minētajiem atbildību mīkstinošajiem apstākļiem.

(sal. ar 317.–319. punktu)

18. Skat. nolēmuma tekstu.

(sal. ar 326.–329. un 431. punktu)

19. Skat. nolēmuma tekstu.

(sal. ar 341.–345. punktu)

20. Skat. nolēmuma tekstu.

(sal. ar 361. punktu)

21. Skat. nolēmuma tekstu.

(sal. ar 362. punktu)

22. Brīdī, kad Komisija saņem pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda paziņojuma par atbrīvojumu no naudas soda 8. punkta a) apakšpunkta izpratnē un tā apmēra samazināšanu lietās, kas ir saistītas ar aizliegtu vienošanos, tā vēl nezina par attiecīgo aizliegto vienošanos. Tādējādi, kā ir precizēts minētā paziņojuma 8. punkta a) apakšpunkta 1. zemsvītras piezīmē, tai ir jāveic pieteikuma par atbrīvojumu no naudas soda *ex ante* izvērtējums, balstoties tikai uz uzņēmuma sniegtās informācijas raksturu un kvalitāti.

Tādējādi minētajam paziņojumam nav pretrunā tas, ka Komisija piešķir nosacītu atbrīvojumu no naudas soda uzņēmumam, lai arī tā sniegtā informācija tai vēl neļauj gūt izsmeltošu un precīzu ideju par apgalvotās aizliegtās vienošanās raksturu un apmēru.

Pirmkārt, lai gan minētā paziņojuma 9. punkta a) apakšpunktā ir noteikts, ka uzņēmumam, kurš lūdz atbrīvojumu no naudas soda, Komisijai ir jāiesniedz detalizēts apraksts par apgalvoto aizliegto vienošanos un tās ģeogrāfiskās darbības jomu, kā arī precīza informācija par tās priekšmetu, šim pienākumam ir jēga tikai tad, ja uzņēmums par to zina pieteikuma iesniegšanas brīdī. Otrkārt, uzņēmuma sadarbībai aizliegtās vienošanās atklāšanā, par kuru Komisija vēl nav zinājusi, ir patiesa vērtība, kas var pamatot atbrīvojumu no naudas soda. Iepriekš minētā paziņojuma 8. punkta a) apakšpunkta un 18. punkta mērķis ir atvieglot Komisijai nezināmu pārkāpumu noteikšanu, kas paliktu neatklāti, ja uzņēmums, kurš iesniedz pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda, neiesniegtu pierādījumus.

Tādējādi minētā paziņojuma 8. punkta a) apakšpunktā, 9. un 18. punktā nav prasīts, lai uzņēmuma iesniegtie elementi būtu uzskatāmi par informāciju un pierādījumiem, kas īpaši attiecas uz pārkāpumiem, kurus Komisija konstatē administratīvā procesa beigās. Pietiek ar to, ka tie tai ļauj veikt izmeklēšanu uz vietas saistībā ar apgalvoto pārkāpumu, kas pārklāj pārkāpumu vai pārkāpumus, kurus tā konstatē šīs procedūras beigās.

(sal. ar 368.–371. punktu)

23. Saskaņā ar Regulas Nr. 773/2004 par lietas izskatīšanu saskaņā ar LESD 101. un 102. pantu, ko vada Komisija, kas grozīta ar Regulu Nr. 622/2008, 10.a panta 1. punktu Komisija var noteikt termiņu pusēm, lai tās varētu tai rakstveidā paziņot, vai vēlas piedalīties apspriedēs izlīguma panākšanai, lai tām vajadzības gadījumā iesniegtu izlīguma priekšlikumus. Tādējādi no šīs tiesību normas formulējuma skaidri izriet, ka tai nav pienākuma kontaktēties ar pusēm, bet ka tai šajā ziņā ir novērtējuma brīvība. Šādu Regulas Nr. 773/2004 ar grozījumiem 10.a panta 1. punkta interpretāciju apstiprina Regulas Nr. 622/2008 preambulas 4. apsvērums, saskaņā ar kuru Komisijai ir plaša novērtējuma brīvība, nosakot lietas, kurās varētu būt iemesls meklēt ieinteresētību, kāda būtu pusēm piedalīties izlīguma apspriešanā, lai tā nolemtu uzsākt šādu apspriedi vai to izbeigt, vai panākt galīgo izlīgumu lietā.

Šādā kontekstā Komisijas prakse atbilst šādai pieejai. Saskaņā ar tās paziņojuma par izlīguma procedūras kārtību aizliegto vienošanos lietās, lai pieņemtu lēmumus saskaņā ar Regulas Nr. 1/2003 7. un 23. pantu, 6. punktu, ja tā uzskata, ka attiecīgajā gadījumā principā ir iespējams panākt izlīgumu, tai ir jāmēģina saprast visu pušu iespējamo ieinteresētību izlīguma panākšanā, lai arī procesa pusēm nav tiesību uz šādu procesa veidu. No minētā punkta skaidri izriet, ka tikai gadījumā, ja tā uzskatītu, ka lietā būtu iespējams panākt izlīgumu, tai būtu jāmēģina saprast attiecīgo uzņēmumu ieinteresētību. Tādējādi minētajā punktā arī ir paredzēta iespēja, ka tā var uzskatīt, ka lietā nav iespējams panākt izlīgumu, tai pirms tam nekontaktējoties ar attiecīgajām pusēm un nenoskaidrojot to ieinteresētību izlīguma panākšanā.

Tā kā izlīguma nolūks ir palielināt Komisijas resursu izmantošanu, nosakot efektīvu un ātri nosakāmu sodu, Komisijai saskaņā ar Regulas Nr. 622/2008 preambulas 4. apsvērumu ir jāņem vērā iespēja savlaicīgi panākt savstarpēju sapratni ar attiecīgajām pusēm par iespējamo iebildumu apmēru. Šajā saistībā tā var ņemt vērā tādus faktorus kā attiecīgo pušu skaitu, paredzamās uzskatu atšķirības saistībā ar atbildības noteikšanu un faktu apstrīdēšanas apmēru. No šī apsvēruma tāpat izriet, ka tā papildus iespējamai efektivitātes palielināšanai var ņemt vērā arī citus apsvērumus, piemēram, precedentu radīšanas iespēju.

Turklāt apstākļi, ka uzņēmumi izrāda savu ieinteresētību piedalīties izlīgumā, ir viens no faktoriem, kuru Komisija var ņemt vērā, lemjot par to, vai lietā ir iespējams panākt izlīgumu, jo šis faktors var ietekmēt iespēju saprātīgā termiņā panākt savstarpēju sapratni ar attiecīgajām pusēm par iespējamo iebildumu apmēru. Tomēr šādas intereses izrādīšanas nozīme var atšķirties atkarībā no procesa stadijas. Gadījumā, ja, nepieļaujot kļūdu, Komisija ir plānojusi neizvēlēties izlīgumu un jau ir uzsākusi procesu bez izlīguma, efektivitātes pieaugums, kas varētu rasties no izlīguma, var izrādīties mazāks.

(sal. ar 395., 396., 402. un 417. punktu)